

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliae Super Ezechielem

Gregor <I., Papst>

[Basel], 1496

Incipit Omelia. III. que interpretatur primum capitulum ab illa parte. [...]
Similitudo autem vultus eorum facies hominis et facies leonis

[urn:nbn:de:bsz:31-313454](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313454)

Expositio beati Gregorij pape super Ezechielem

Certi etenim sumus: quia ipm de quo loquimur habemus adiutorē: qui uiuit et regnat cū patre in unitate spiritus sancti de us: per oia secula seculorū amen.

Explicit omelia. II.

Incipit Omelia. III. que interpretat primū capitulū ab illa parte. Quattuor facies vni: vsq; ad illam partē in eodē capitulo. Similitudo autēz vultus eorū facies hoīs et facies leonis.

Sancta quattuor animalia que pphēcie spiritu futura preuident: subtili naratōe describuntur cum dicitur:

Quattuor facies vni: et quattuor penne vni.]

Quid per faciē: nisi noticiā? et quid per pennas: nisi volatus exprimit? Per faciē quippe vnusquisq; cognoscit: per pennā vero in altū auiū corpora subleuant. Facies itaq; ad fidē pertinet: penna ad cōtemplationē. Per fidem nāq; ab omni potentia deo cognoscimur: sicut ipse de suis ouibus dicit: Ego sum pastor bonus: et cognosco oues meas: et cognoscūt me mee. **Iobis. 10.** Qui rursus ait: Ego scio qd elegerim. **Iobis. 13.** Per cōtemplationē vero: qz sup nosmetipsos tollimur: qm in aera leuamur. Quattuor ergo facies vni sunt: quia si requiras: quid Matheus de incarnationē dñi sentiat: hoc nimirū sentit quod Marcus: Lucas et Iohānes. Si queras: quid Iohānes sentiat: hoc pcul dubio qd Lucas: Marcus et Matheus. Si qras: qd Marcus: hoc qd Matheus: Iobes et Lucas. Si queras qd Lucas: hoc qd Iobes: Matheus et Marcus sentit. Quattuor ē facies vni sunt: quia noticiā fidei qua cognoscūt a deo: ipa est in vno que est similis in quattuor. Quicquid em in vno inuenieris: hoc in omnibus simul quattuor recte cognosces. Et quattuor penne vni: qz

dei omnipotentis filiū dominū nostrū iēsu xpm simul omnes cōcorditer predicāt: et ad diuinitatē eius mētis oculos leuātes penna cōtemplatiōis volant. Euangelistā itaq; ergo facies ad humanitatē dñi pertinet: penna ad diuinitatē: quia in eo quē corporeū aspiciūt: quasi facies intendūt. Sed dū hunc esse incircūscriptū: atq; incorporeū ex diuinitate adnūciant: per cōtemplatiōis pennā quasi in aere leuant. Quia itaq; et vna est fides incarnatiōis eius in omnibus: et par cōtemplatio diuinitatis eius in singulis: recte nūc dicitur:

Quattuor facies vni: et quattuor penne vni.]

Sed que virtus esset: si fidē atq; cōtemplationē dñi: habentes p̄dicatores illius sancta opera nō haberent. Sequit.

Et pedes eorū pedes recti.]

Quid per pedes: nisi gressus actū designant? Quattuor ergo animalū pedes recti esse describunt: quia sanctorū euāgelistarū atq; omnīū perfectōrū opera ad sequendā iniquitatē nō sunt reuēta. Hi autē pedes rectos non habent: qui ad mala mūdi que reliquerāt reflectunt. De quibus scriptū est. Canis reuersus ad suū vomitū: et sus lota in volutabro luti. **2. Petri. 2.** Volebat de quibusdā doctor egredi: qd pedū rectitudines retro retorserāt: qbus per increpationē dicebat. Quo modo cōuertimini iterū ad infirma et ego na elemēta: quibus denuo seruire vultis dies observatis et tempora et annos: timeo vos ne forte sine causa laborauerim in vobis. **Gal. 4.** Qui alios admonet dicēs: Propter qd remissas manus et soluta genua erigite: et gressus rectos facite pedibus vestris. **Heb. 12.** At vero in eisdem scitis p̄dicatozib; vite grauitas fortitudo atq; discretio monstrare: recte subiūgit.

Planta pedis eorū quasi planta pedis vituli.]

Quia em p̄dicatores sancti bonū noīe designant: docet paulus apostolus legis

testimoniū exponens. Non obturabis os
bonis trititatis. 1. Corin. 9. Deutro. 25.
In sanctis ergo predicatoribus plāta pe-
dis est vituli: scz mature incedens: et for-
tis et diuisa: quia vnusquisq; predicator et
venerationē habet in maturitate: et forti-
tudinē in opere: et diuisionē vngule in di-
sceritōe. Non enī facile predicatio ei? ac-
cipit: si leuis in moribus esse videat. Et
nulla erit maturitatis ostensio: si cōtra ad-
uersa omnia non affuerit operis fortitudo.
Virtutis autē meritū ipsa fortitudo ope-
ris amittit: si discretio in intellectu nō fu-
erit. Ecce enī sacram scripturā legimus:
si omnia ad literā sentimus. Virtutē di-
cretiōis amittimus: si omnia ad spiritalē al-
legoriā ducimus: similiter indiscretiōis
stulticia ligamur. Legūt enim sacra elo-
quia p̄dicatores sancti: et aliquādo in hy-
storia litterā suscipiūt: aliquādo vero per
significationē littere spiritū requirūt. Et
modo bona facta patrū precedentū sicut
iuxta litterā inueniūt: imitāt. Modo que-
dā que iuxta hytōriā imitanda nō sunt:
spiritaliter intelligūt: et ad profectū ten-
dūt. Quid ergo aliud p̄dicatores sancti
in suo opere: nisi in pede vngulā findūt?
De quibus adhuc apte subdit.

**[Et scintille quasi aspectus eris
candentis.]**

Es metallū valde sonoz est: et recte vo-
ces predicantiū eri comparant. Quia in
omnē terrā exiuit sonus eoz: et in fines or-
bis terre verba eoz. ps. 18. Bene autem
es cādens discit: quia vīta predicantiū so-
nat et ardet. Ardet enī desiderio: sonat, ver-
bo. Es ergo candens: est predicatio accē-
sa. Sed de cādenti ere scintille procedūt:
quia de eoz exhortatiōibus verba flami-
mantia ad aures audientū procedūt. Re-
cte autē predicatorū verba scintille appel-
lata sunt: qui eos quos in corde tetige-
runt: incendunt. Considerandū quoq; est
q; scintille subiles valde et tennes sunt:
quia cū predicatorēs sancti de celesti pa-
tria loquūtur: non tantū valent apire ver-

bo quantū possunt ardere desiderio: et ex
eoz lingua: quasi quedā ad nos scintille
veniūt: quia de celesti patria in eoz voce
vix tenue aliquid cognoscit: quod tamen
ab eis nō tenuiter cremat. Neq; enī cele-
stem gloriā aut tantū videre sufficit: quā-
tum est: aut tantū loqui preualēt: quantū
videt. Candens ergo es scintillas p̄icit
quādo vix tenuiter p̄dicatoz loqui sufficit
hoc: vnde ip̄o fortiter ignescit. Bi. ina au-
tē pietate agit: vt ex ip̄is scintillis tenuis-
simis audientis animus inflammet. Quia
sunt quidā qui duz parua audiūt: maiori
desiderio replētur: et inde perfecte in dei
amore ardēt: vnde vix tenuissimas verbo-
borū scintillas acceperūt. Verbū quippe
predicatiōis semen in corde audientis est:
et auditor bonus: inde profert postmodū
magnā messem sciētiz: vnde parū prius ac-
ceperat sonū lingue. Cui rei bene cōcinit
factū in vidua ab helyseo p̄pheta miracu-
lū: que ne duos filios auferētē creditore
amitteret: p̄phete dictū obediuit: et ex eo
q; parū olei habebat: per vasa vacua es-
fudit: que cūcta post vsq; ad summū reple-
ta sunt: et ex eoz repletōe mulieris credi-
toris sui debito est soluta. 4. Regū. 4.
Que videlicet mulier quā aliā: nisi san-
ctā ecclesiā signat: duoz populoz: id est
iudaici et gentilis: quasi duoz filioz mas-
trē. Que prius ex peruerso opere per cal-
lidi spiritus suasionē: quasi quedā pecca-
ti nummū a creditore acceperat: et duos
quos in fide genuit: amittere filios time-
bat. Sed p̄phete verbis: id est scripture
sacre p̄ceptis obediēs: ex paruo quod ha-
bebat olei vasa vacua infudit: quia dum
ab vnus ore doctozis: parū quid de amo-
re diuinitatis multoz vacue mētes audi-
unt: exuberāte grā vnguento diuini amo-
ris vsq; ad summū replent. Et iam nunc
multoz corda que prius fuerāt vacua va-
scula vngento spiritus plena sunt: que ex
paucitate olei solummodo infusa videbant.
Quod dū alijs atq; alijs daf: et ab audien-
toribus fides accipit: sarepta mulier vide-
licet sancta ecclesia sub creditoris sui iam

Expositio beati Gregorij pape super Ezechielem

debito non tenetur. Sequitur.

[Et manus hominis sub pennis eorum in quattuor partes.]

[P]ossunt hoc in loco per quattuor partes regionis quattuor partes mundi accipi. scilicet oriens: occidens: merides: et septentrio: quia sanctorum predicatio auctore deo in cunctis mundi partibus est egressa: possumus etiam per quattuor partes principales quattuor virtutes accipere: ex quibus relique virtutes oriuntur: videlicet: Prudentia: fortitudo: iusticia: atque temperantia quas nimirum virtutes sic veraciter accipimus: cum earum ordinem custodimus. Prima quippe prudentia. Secunda fortitudo. Tercia iusticia. Quarta temperantia est. Quid enim potest prudentia si fortitudo desit? Scire etenim cuiquam quod non potest facere pena magis est quam virtus. Sed qui prudenter intelligit quod agat: et fortiter agit quod intellexerit: iam proculdubio iustus est: sed eius iusticia temperantia sequi debet. Aliterque iusticia si modum non habet: in crudelitatem cadit. Ipsa ergo iusticia vere iusticia est: que si temperantie freno moderatur: ut in zelo quo quisque fervet: sit etiam temperans: ne si plus ferveat: perdat iusticiam: cuius servare moderamina ignorat. Due autem sunt predicatorum sanctorum vite activa scilicet et contemplativa. Sed activa prior est tempore quam contemplativa: quia ex bono opere tendit ad contemplationem. Contemplativa autem maior est merito quam activa: quia hec in usu presentis operis laborat: illa vero sapientie intuitu venturam iam requirit degustat. Quid itaque per manus: nisi activa? et quid per pennas: nisi contemplativa vita designatur? Manus ergo hominis sub pennis eorum est: id est virtus operis sub volatu contemplationis. Quod bene in evangelio due ille mulieres designavit: martha scilicet et maria. Martha etenim satagebat circa frequenter ministerium: maria autem sedebat ad pedes domini et audiebat verba eius. Luce. 10. Erat ergo una intenta operi: altera autem contemplationi. Una active serviebat per exterius

us ministerium: altera contemplative per suspensionem cordis in verbis. Et quis activa bona sit: melior tamen est contemplativa: quia ista cum mortali vita desinit: illa vero immortalis vita plenius exerceat. Unde dicitur. Maria optima parte elegit: que non auferet ab ea. Ioh. 11. Quia igitur activa minor est merito quam contemplativa: res est nunc dicere. Manus hominis sub pennis eorum. Nam et si per activa boni aliquid agimus: ad celestem tamen desiderium per contemplativam volamus. Unde et apud moysen activa servitus: contemplativa autem libertas vocat. Et cum utraque vita ex dono sit gratie: quid tamen inter proximos vitium: una nobis in necessitate est: altera in voluntate. Quis enim cognoscens deum ad eius regnum ingreditur: nisi bene prius operetur? Sine contemplativa ergo vita intrare possunt ad celestem patriam: quia bona que prius operari non negligunt. Sine activa autem intrare non possunt: si negligunt operari que possunt. Illa ergo in necessitate hec in voluntate est. Illa in servitute: ista in libertate. Hinc est etenim quod ad moysen dicitur: Si emeris servus hebreorum: sex annis serviet tibi: in septimo egredietur liber gratis. Cum quali veste intraverit: cum tali exeat. Si habet uxorem: et uxor egredietur simul: sin autem dederit illi dominus uxorem et peperit filios et filias: mulier et liberi eius erunt domini tui: ipse vero exibat cum vestitu suo. Quod si dixerit servus: diligo dominum meum et uxorem ac liberos: non egrediar liber: offerat enim dominus vires et applicabit ad hostium et postea: perforabitque aurem eius subula: et erit servus in seculum. Exod. 21. Paulo latius testimonium dedimus: ut distinctionem servitutis atque libertatis in utraque vita mostremus. Sed onerosum esse non debet: si hoc exponendo exequimur: unde ipsa hec que diximus affirmemus. Hebreus enim transiens interpretatur. Et servus hebreus emit: quando unusquisque qui iam ab hoc seculo mente transiit: servitio omnipotentis dei subdit. Ille etenim vere deo servire appetit: qui ab hoc seculo mente transire videt

erit. Sic moyses transiit ut videret visum
 Sic dauid, cum videret impium exaltatum et ele-
 uatum super cedros libani transiit: et ecce
 non erat. ps. 36. Quia iniquorum potentias
 esse magnam aliquid fortasse credimus: nisi
 si ad permanens seculum mente transeamus.
 Seruus vero hebreus emptus sex annis
 seruire precipitur: ut in septimo anno li-
 ber exeat gratis. Quid est per senarium
 numerum: nisi actiue vite perfectio designa-
 tur? Quid per septenarium: nisi contempla-
 tiua exprimitur. Sex ergo annis seruit: et se-
 ptimo egreditur liber: qui per actiua quam
 perfecte exhibuerit: ad contemplatiue vi-
 te libertate transit. Et notandum quod gratis
 liber egreditur: quia hi postquam opera fecerint
 dicunt se inuitiles seruos: eis penultimo si-
 cut ipsa actiua fuit ex munere: ita erit ex
 gratia etiam contemplatiua. Cum quali ve-
 ste intrauerit: cum tali exeat. Quia omnino
 necesse est ut unusquisque nostrum in hoc quod
 incipit perseueret: atque usque ad finem ope-
 ris in ea quod inchoauit: intentione perdu-
 ret. Ille quippe bene ad contemplatiuam
 transiit: qui in actiua vita intentionis sue ve-
 ste ad deteriora non mutauerit. Et sunt non
 nulli qui priusquam omnipotentis dei seruitio
 in sancta conuersatione sociantur: iam bona
 operari diligunt. Sunt vero alii qui bona
 opera postquam ad seruitium omnipotentis dei
 venerunt discunt. Qui ergo operationem bo-
 nam et priusquam ad dei seruitium veniret habes-
 se studuit: hebreus seruus cum vxore emptus
 est. Et plerumque is qui talis est: potest ad
 contemplatiua vitam transire: et tamen acti-
 uam non deserre. Unde et illic subdit. Si
 habens vxorem et vxorem egrediar simul. Cum
 eo est et vxor ad libertatem egreditur: quoniam
 is qui ad contemplationem peruenit: etiam so-
 ris actionem boni operis qua potest possit
 alius: non relinquit. Sin autem dominus ve-
 derit illi vxorem et pepererit filios et filias:
 mulier et liberi eius erunt domini sui: ipse vero
 erit cum vestitu suo. Seruo empto domi-
 nus dat vxorem cum predicator: quilibet eius
 quem iuri omnipotentis dei mancipauerit:
 boni actionis coniungit. Nam et predicator

rea domini vocant. Sicut helyseo propheta
 de predicatoris suo dicit. Scis quod dominus
 tuus tollat a te? Vxor vero serui empticius
 filios et filias parit: quando bona actio for-
 tes vel teneros fructus generat. Sed mu-
 lier que a domino data est: idem domino cum
 filiis remanet: ipse vero seruus exit cum ve-
 stitu suo: quia bona actio vel eiusdem bone
 actionis fructus predicatoris mercedi re-
 putant. Ipse vero in desideriis suis intentio-
 ne perdurans: per supernam gratiam ad contem-
 plationem liber egreditur. Quod si dixerit ser-
 uus: diligo dominum meum et vxorem ac libe-
 ros: non egrediar liber. Seruus omnium suum
 diligit: quando predicatoris verba sollicita
 mente custodit. Vxor quoque amans
 liberos liber egredi recusat: quando acti-
 uam vitam eiusque fructus diligens: transire
 ad contemplatiua non vult: quia bona se-
 opera habere in ministerio sui seruitute con-
 siderans: ad libertatis quietem recusat sece-
 dere. Sed offerat cum domino viros et appli-
 cet ad ostium et postes: et perforet aurem eius
 subula: ut sit ei seruus in seculo. Is enim
 qui in actiua disposuit vitam perdurare a
 domino viros offert: quando a predicatoris
 suo antiquorum patrum dictis imbuatur: qui
 nobis in via omnipotentis domini sacerdo-
 tes fuerunt: atque ad ostium et postes taber-
 naculi ducit: ut de ingressu celestis habita-
 culi alius aliquid audiat: et tremendi iu-
 dicii diem subtiliter cognoscat: ne per bo-
 na opera que facit: placere hominibus appetat.
 Sicque auris eius subula perforatur: ut mens illius timoris dei subtilitate
 percussus: ut verbi acumine transfixus: per
 omne quod agit nouerit ingressum regni
 semper attendere: et quasi ab ostio et pos-
 te tabernaculi perforatam aurem porta-
 re. Qui erit seruus in seculum: ut esse
 post seculum liber possit. In seculo etenim
 seruus est: qui per actiua vitam do-
 minibus seruire disposuit: ut post spec-
 tans seculum ad libertatem veram valeat
 at peruenire. De qua per Paulum dicitur
 Quia et ipsa creatura liberabitur a seruitute
 corruptionis in libertatem glorie filiorum dei.

Expositio beati Gregorij pape super Ezechielem

Hom. 8. Tunc etiam vera in nobis libertas erit: cum ad gloriam filiorum dei adoptio nostra pervenerit. **N**unc vero non solum activa vita in servitute est: sed ipsa quoque contemplatio quia super nos rapimur: libertatem mentis adhuc perfecte non obtinet: sed imitatur: quia illa que est intima in enigmate videtur. Ipsa tamen in qualibet sit contemplationis angustia activa vita iam valde est latior: atque sublimior: que ad quamdam mentis libertatem transit: temporalia non cogitans sed eterna. Quia itaque contemplativa vita ad superiora evolat: et active vite longe superest: quadam (ut ita dicam) dignitate securitatis sue apte nunc dicitur.

Et manus hominis sub pennis eorum

Si vero hoc in loco homo redemptor noster accipitur: manus hominis sub pennis eorum est: quia nisi dominus homo fieret: quis mentes predicantium ad celestia sublevarer. Illa que appareret animalia non volarent. Nec immerito manus hominis esse sub pennis dicitur: quia de eodem redemptore nostro scriptum est. Qui cum sit splendor glorie et figura substantie eius: portansque omnia verbo. **Hebr. 1.** Eius ergo manus corda nostra portat: eius manus in contemplatione nos sublevar: nisi enim ut dictum est: omnipotens verbum propter homines homo fieret: humana corda ad contemplandam verbi excellemiam non volarent. Inde ergo excelsa facie sunt hominum mentes: unde inter homines apparuit humilis deus. Dicitur itaque de sanctis animalibus.

Et manus hominis sub pennis eorum.]

De quibus adhuc subditur.

Et facies et pennas per quatuor partes habebat: iuncte erant penne eorum alterius ad alterum.]

Super quatuor partes: facies et pennas habet: quia in cunctis mundi regionibus predicantes demonstrant: quicquid de humanitate: qui quid de divinitate nostri redemptoris sentiant: quia dum incarnatum deum ubi

que predicant: in quatuor mundi partibus faciem demonstrant. Quis enim esse unum cum patre et sancto spiritu annunciant: ubique perna contemplationis volant. Quorum penne iuncte sunt alterius ad alterum: quia omnia eorum virtus: omnisque sapientia qua ceteros homines contemplationis sue volatu transcendunt: vicissim in pace sibi atque unanimitate coniungunt. Unde scriptum est. Que sursum sunt sapientie. **Iaco. 3.** Sapientia primum pudica est: deinde pacifica. Et inde eiusdem suis predicatoribus veritas dicitur: Habete in vobis pacem et pacem inter vos habete. **Marci. 9.** Penna ergo animalium alterius ad alterum iungitur: quia sanctorum predicatorum virtus atque sapientia: vicissim sibi in charitatis atque concordie pace sociatur. Penna autem alterius ab altero divisa esset: in hoc quod unusquisque in sapientia evolat: habere pacem cum altero recusaret. Sequitur.

Non reuertebant cum incederent: sed unumquodque ante faciem suam gradiebat.]

Pennarum animalium videlicet predicatorum sancti cum incedunt: minime revertuntur: quia sic a terrenis actibus ad spiritualia pertransiunt: ut ad ea que relinquunt ultra nullatenus reflectant. Quasi enim per quandam viam eis incedere est mente ire semper ad meliora. Quo contra de reprobis dicitur: Quia reversi sunt corde in egyptum. Per semetipsam veritas dicitur: Nemo mittens manum suam in aratrum: aspiciens retro aptus est regno dei. **Luce. 9. Manum quippe in aratrum mittere est: quasi per quandam compunctionis vomerem ad proficendos fructus terrarum sui cordis aperire. Sed retro post aratrum aspicit: qui post exordia boni operis ad mala revertitur que reliquit. Quod quia electis dei minime contingit: recte nunc per prophetam dicitur:**

Non reuertebant cum incederent.

Qui cur non revertantur indicat cum subiungit

Unumquodque ante faciem suam gradiebatur.]

Ante nos enim eterna sunt: post nos temporalia: quia illa pergetes inuenimus? et ista recedentes quasi post dorsum reliquimus. Unde et magnū illud pennatū animal dicebat: quod usque ad celi tertiū secreta volauerat. Antū vero quod retro oblitus in ea que sunt ante extendēs me: sequor ad palmā superne vocatōis. Phil. 3. In anteriora etenim extensus eorum que retro sunt oblitus fuerat: quia temporalia despiciēs: sola que sunt eterna requirebat. Ante faciem ergo suam gradiunt sancta animalia: quia et ea que reliquerūt: nullo iam appetitu respiciūt: et in eternis que appetūt: sub cōtemplatiōis sue oculos honi operis pedem ponūt. Quisquis itaque iam ante faciem suā ambulare decreuerit: magna ei cōsideratiōe pensandū est: quod aliter retrospicit ex opere: atque aliter ex cogitatōe. Sūt etenim quidā qui magna deliberāt: et peccatorū cōscij multa ex his que possidēt: egenis distribuere pertractāt: ut culpas suas ante dei oculos misericordie visceribus redimāt. Itaque hec operari inchoāt: et plerūque cū operant paupertatis timor eorum animi concutit: atque timētes ne egeni erant: egentes tenaces sūt. Seseque ab ea quā ceperāt: bona operatiōe suspendūt. Hi nimirū incedētes reuersi sunt: quia ante faciem suā ambulare noluerūt. Contra quos recte per salomonē dicitur: Propter frigus piger arare noluit: medicabit ergo estate et non dabit ei. Prover. 20. Qui enim nūc propter pauorē mentis atque torporē bene operari negligit: cū sol iusticie in iudicio velut in estate claruerit: medicabit vitā: sed non accipit: quia propter illā bonā operari ptempsit. Alius despectis carnis desiderijs cūcta relinquit: et omnipotentis dei se subdere seruitio pertractat: seseque ipsū restringere sub cōtinentie et castitatis freno deliberat: sed cū cecidisse alios etiā post castitatē conspiciat: hoc ipsum facere quod deliberat: pertimescit. Fitque ut retro per cogitationē redeat: qui ad anteriora respiciens: iam mētis gressibus addita ibat. De quo bene per salomonem dicitur. Qui

obseruat ventū non seminat: et qui cōsiderat nubes: nunquā metit. Eccles. 11. Ventū quippe nōne malignus spiritus: qui mentē temptatiōibus impellit. Vbis vero appellatiōe peccator exprimitur: qui temptatiōis impulsione cōmouet. Qui ergo attendit ventū non seminat: et qui cōsiderat nubes nunquā metit. Quia is qui temptatiōes maligni spiritus metatēs: et iniquorū lapsus cōspiciens: semetipsum desperat: neque nūc exerceat in bono semine opus: neque post reficiat de munere iuste retributōnis. Sunt vero nonnulli qui bona quidē que nouerūt operant: atque hec operantes meliora deliberāt: sed retractātes meliora que deliberāt immutāt: et quidē bona agūt que ceperāt: sed a melioribus que desiderauerāt succubūt. Hi nimirū ante humana iudicia stare vident in opere: sed ante omnipotentis dei oculos ceciderūt in deliberatiōe. Unde fit plerūque ut et bonum opus eorum minus deo placeat: quia cū paucior mētis in meliori gradu deliberatiōnis inconstanter ponit: hoc ipsa cogitatiōis inconstancia accusat. Sed quia perfecti qui quā magna se discretiōis sublimitate: aliis subtilitate conspiciūt: ne ad deteriora viderentur: vel in opere vel in cogitatiōe dilabantur: quantum quotidie perficiāt incessanter pensant. Recte de his dicitur.

Non reuertebant cū incederent: sed vniquodque ante faciem suam gradiēbatur.

Inter hec igitur considerari libet nos: ad ista tractāda qui sumus: unde venimur: et usque ad sacri eloquij mysteria perscrutanda subleuamur. Certe in antiquis parētibus nostris cultores idolorū fuimus: sed ecce per spiritū gratie verba iam celestia rimamur. Et de hoc nobis impleuit redemptor humani generis quod per prophetā dixit. Et deserta in vbertatē versa aduene comedēt. Isaie. 5. Hec quippe prophetarū dicta deserta apud iudeos fuerūt: quia per intellectū mysticū ea excolere inquirēdo noluerūt. Nobis autē in vberta

Expositio beati Gregorij pape super Ezechielem

tem versa sunt: quia et iuxta hystoriam visio-
nis dicta largiente deo menti nostre spiri-
tuali ter sapienter: et iam aduene comedimus
que ciues legis manducare noluerunt. Sic
gratie vnigenito: sit laus eterne sapientie
qui viuit et regnat cum patre in unitate spi-
ritus sancti per omnia secula seculorum amen.

Explicit omelia. III.

**Incipit Omelia. III. que in
interpretat in primo capitulo ab
illa parte: Similitudo autem vul-
tus eorum: vsque ad illam partem:
Ubi erat impetus spiritus: il-
luc gradiebatur.]**

Per sanctum prophetie spiritum pe-
nata animalia subtiliter descri-
buntur: ut per hec euangelistarum
significari personas. Ipa nobis
subtilitas descriptio aperiat: nihilque ser-
mo dei nostro intellectui dubitatis relin-
quat. Ecce enim dicit.

**Similitudo autem vultus eo-
rum facies hominis et facies leo-
nis a dextris ipsorum: quattuor.
Facies autem bouis a sinistris
ipsorum: quattuor. Et facies aui-
le desuper ipsorum: quattuor.]**

Ad enim quattuor hec pennata animalia san-
ctos quattuor euangelistas designant: ipsa
vniuersitatis libri euangelice exordia testa-
tur. Nam quod ab humana generatione cepit
Iure per hominem Matheus. Quia per
clamorem in deserto recte designat per leo-
nem marcus. Quia a sacrificio exorsus est:
bene per vitulum lucas. Quia vero a viu-
nitate verbi cepit: digne per aquilam signi-
ficat iohannes: qui dicit: In principio erat ver-
bum: et verbum erat apud deum: et deus erat ver-
bum. Jo. 1. Hinc in ipsam diuinitatis substi-
tiam intendit: quasi more aquile oculos in
solē fixit. Sed quia electi omnes membra
sunt redemptoris nostri. Ipse autem redem-
ptor noster caput est omnium electorum: per hoc
quod membra eius figurata sunt: nil obstat: si

etiam in his omnibus et ipse signetur. Ipse enim vni-
genitus dei filius veraciter factus est ho-
mo. Ipse in sacrificio nostre redemptionis vi-
gnatus est mori ut vitulus. Ipse per vir-
tutem sue fortitudinis surrexit ut leo. Leo
etiam apertis oculis dormire perhibetur: quod
in ipsa morte in qua ex humanitate redem-
ptor noster dormire potuit: ex diuinitate
sua immortalis permanendo vigilauit. Ipse
etiam post resurrectionem suam ascendens ad ce-
los: in superioribus est eleuatus ut aquila.
Totum ergo simul nobis est: quod et nascen-
do homo: et moriendo vitulus: et resurgendo
leo: et ad celos ascendendo aquila factus
est. Sed quia per hec animalia euangelistas
quattuor: et sub eorum specie simul perfectos
omnes iam superius significari diximus: re-
stat ut quomodo unusquisque electorum istis
animalium visionibus exprimat: ostendamus.
Omnes etenim electus atque in via domini per-
fectus: et homo: et vitulus: et leo simul: et
aquila est. Homo est rationale animal: ut
vitulus autem in sacrificio mactari solet. Leo
vero fortis est: bestia sicut scriptum est. Leo
fortissimus bestiarum: ad nullius pauebit
occursum. Aquila ad sublimia euolat: et
irreuerberatis oculis solis radijs intendit.
Quis itaque qui in ratione perfectus est:
homo est: et quoniam semetipsum ad huiusmodi
diuoluptate mortificat vitulus? Quia ve-
ro ipsa sua spontanea mortificatione contra
aduersa omnia fortitudinem securitatis habet.
Unde scriptum est. Iustus autem quasi leo co-
fidens absque terrore erit. Proverb. 28.
leo est. Quia vero sublimiter contemplat
ea que celestia atque terrena sunt: aquila est.
Igitur quoniam iustus quisque per rationem homo
per sacrificium mortificationis sue vitulus
per fortitudinem securitatis leo. Per con-
templationem vero efficitur aquila. Recte per
hec sancta animalia signari unusquisque perfe-
ctus potest. Sed licet dicimus: ut ea que
de quattuor animalibus dicta sunt: pertine-
re debet etiam ad perfectorum singulos demon-
strare. Sed magna nobis de eiusdem euange-
listis et sanctis predicatoribus questio oritur.
Cur homo et leo a dextris ipsorum: quattuor
vitulus vero a sinistris ipsorum: quattuor es